

(อ.ม.๓๐)
คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. ๙/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.๓/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหาภก্ষติรัตน์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายพุทธมิพงษ์ ฤาษย	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ^ก
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^ก
ทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลบ้านโโย่ อำเภอบ้านโโย่ จังหวัด^ก
ลำพูน วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔,
๑๖๗, ๑๘๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้อง พ沃วินิจฉัย^ก
ได้แล้ว จึงให้งดไต่สวน ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโเข่ง อำเภอบ้านโเข่ง จังหวัดลำพูน วาระที่ ๒ ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของตน ได้แก่ รายการเงินลงทุน ๓ รายการ รวมมูลค่า ๔,๗๘๐,๐๐๐ บาท

มีปัญหาดังนี้ว่า คดีของผู้ร้องขาดอายุความและสามารถใช้มาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ เนื่องจากในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นความผิดอยู่แล้ว แต่ในวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีด้วยบัญญัติอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาไว้ด้วยอายุความมาใช้บังคับ ดังนั้น หากผู้ร้องมีได้ยื่นคำร้องและมีได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนด ๕ ปี นับแต่วันกระทำความผิด คดีย่อมเป็นอันขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อ

ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๙ การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งต่อผู้ร้องในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินให้ถูกต้องครบถ้วน อันเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความ อันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องถือว่าการกระทำความผิดดังที่ผู้ร้องอ้างเกิดขึ้น ในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ภายในกำหนดเวลา ๕ ปี แต่ก็ ปรากฏว่ายังไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาล ผู้ถูกกล่าวหาเพิ่งมาศาลและได้รับการประกันตัวไปเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งเกินกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว คดีส่วนอาญาจึงเป็นอันขาดอยุคความ และมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) จึงไม่อาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม ส่วนที่ผู้ร้องมีคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหานั้น ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในฐานะ พลเมืองของรัฐซึ่งสืบเนื่องมาจาก การกระทำความผิดทางอาญา ศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อได้วินิจฉัยข้อหาคดีในส่วนอาญาแล้ว การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ ย่อมไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และต้องถือว่าเป็นโทษที่เกี่ยวเนื่องกับโทษทางอาญา การใช้มาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าว จึง

- ๔ -

ต้องอยู่ภายใต้บังคับกำหนดอยุ่ความทางอาญาด้วย เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ และไม่จำต้องวินิจฉัยปัญหาข้ออื่นอีกต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง

พิพากษายกคำร้อง.

นายเสรี เพศประเสริฐ

นางสาวสิริกานต์ มีจุด

นายสุนทร เพื่องวิวัฒน์

นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์

นายพิชัย เพ็งผ่อง

นายกษิดิศ มงคลศิริวัතราช

นายชัยยุทธ ศรีจำนาวงศ์

นางสาวบุญมี วิริยะศิริ

นายประทีป ดุลพินิจธรรมฯ

